

בית נאמן

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז צוק"ל

יום חמישי כ"ב באייר התש"ע. יום ירושלים תשע"ה
נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
את שיעורו של
מרן צוק"ל
בערוץ קול ברמה.
או ב'ק' בית נאמן:
079-9270505

א. דרך ארץ בסעודה. ב. מרן החיד"א בתונס. ג. האם מותר לסדר את שערות הזקן על פי הקבלה? ד. מתי אפשר להקל להסתפר בליל ל"ד לעומר?
ה. להיזהר בכבוד האורחים. ו. "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה". ז. אנחנו אומרים 'נשמת כל חי' ביום ירושלים. ח. "רמז לו שתהא נוחה לכבש
לבניו כארבע אמות". מתי? ט. "ייהודה לעולם תישב וירושלים לדור ודור".

יקח גדולה בכלל. אם ככה למה הארכת? לא יקח מן הגדולה בכלל, כל אחד
יקח רק קטנה, והגדולה תישאר למישהו, למי תישאר הגדולה?...

מרן החיד"א בתונס

ג. "ואם אוכלים על ידי כף לא ימלא הכף על כל גדותיו ויניח בפיו" - פעם היו
אוכלים ביד. פעם הרב חיד"א הלך לתונס, הגיע באלול תקל"ג וישב שם עד
סיון תקל"ד - עשרה חודשים, והוא תיאר כל דבר. מצאו חן בעיני החיים שם,
התמימות שלהם. הוא מספר (מעגל טוב עמ' 56) שהוא היה הולך בדרך, ונשים
לוקחות את שולי גלימתו מנשקים אותם בצנעה שלא ירגיש, אבל הוא הרגיש.
והוא אמר להם: "איין לכם דרך ארץ, "ולא נחם אלוקים דרך ארץ" (שמות י"ג),
... לא נותנים לו לצאת. פעם נגבו לו כתיב יד, חשבו שזו סגולה וקמיע, לא
רצו להחזיר לו, והוא עשה להם חרם עד שהחזירו (שם עמ' 59). אבל הבעיה
יותר מכולם, הרב חיד"א רגיל לאכול עם כף, ושם אין להם כף, בכל העיר אין
כף, אולי יש לבאי - למלך (זה מדובר לפני 240 שנה). עד שחיפשו בעיר כולה
ומצאו "כף אחת עשרה זהב" (במדבר ז', י"ד). הרב חיד"א אומר: "כולם לוקחים
ביד" (שם עמ' 56). פעם היה איזה כנס לכבוד הרב חיד"א לפני 70-60 שנה,
ודיבר שם אחד ז"ל, ולא ידע לספר כלום על תונס מהרב חיד"א, רק ששם
אוכלים בידיהם, זה הכל. אבל כל מה שאמר הרב חיד"א, שהוא פחד מהם, כי
הם לומדים גדולים וחכמים גדולים, ואם אני אגיד להם משהו, יקשו לי. הם
מביישים את הדרשן, כל מי שבא לשם יוצא בשן ועין, קושיות ותירוצים, לא
ידעתי מה לעשות, והרב חיד"א אומר: התפללתי, ובא אלי רעיון. מה הרעיון?
שמתי לב שהם לומדים רק גמרא, מהרש"א והרמב"ם, זה הכל. "הושיע ה'
כי גמר חסיד", גמר ר"ת גמרא, מהרש"א, רמב"ם... בתשובות לא בקיאים,
בספיקות לא בקיאים, שער המלך ודאי שלא, משנה למלך אולי קצת. עשיתי
להם ספיקות ופולפול וספק ספיקא, ונהנו מאד³ (ע"ש בעמ' 157-61). וכתב כמה

3. וקדם לזה משהו, החיד"א הגיע ביום ששי, והיה אז שיעור של רבי יוסף זרקא. גאון עולם
היה, רבו של ערך השלחן. אמנם הוא לא השאיר לנו הרבה שאלות ותשובות. בעיקר חידושי
גמרא, אבל יש לו עיון כזה זך, נוקב עד עומקה של הלכה. אם הוא העמיד חכם כמו רבי יצחק
טייב זה מספיק, זו הוכחה הכי טובה בעולם. אם אתה רוצה להכיר מי זה רבי ישועה בסיס,
תראה 'משמרות כהונה' של תלמידו. ואם אתה רוצה להכיר מי זה 'משמרות כהונה', תראה
'שלמי תודה' של תלמידו. אשכנזי אחד בא פעם לשיבה. אמר: תביאו לי ספרים שלכם
'מזמרת הארץ' (בראשית מ"ג, י"א). הביאו לו 'משמרות כהונה', פתח אותו, רואה שהוא
ציין: "עיון, עיון, עיון". אמר: מה השפה הזאת? אני לא מבין אותה. כל הזמן "עיון" או ר"ת.
אני לא מבין אותו! אמרו לו: טוב, תיקח 'שלמי תודה'. לקח ספר שלמי תודה, אמר: יפה, אלו
דברים ברורים, בהירים כשמש בצהריים. זה ספר! אמרו לו: אתה יודע מי זה המחבר של
שלמי תודה? תלמיד תלמידו של המשמרות כהונה... שמע את זה ואמר: ככה?! אז תביא גם
משמרות כהונה... "מש"ך תורה, קדש בכספא" (מגילה דף ל"א ע"א), הוא מוכן לשלם עליו.
מש"ך ר"ת משמרות כהונה...

אז הרב חיד"א בא לשם, היו לומדים, והרב חיד"א יושב צנוע. "חכם אינו מדבר בפני מי שגדול
ממנו" (אבות פירק' ה' משנה ז'). יש לו לרבי יוסף
זרקא ששים תלמידים, מה הוא יתווכח לידו?
שתק. והנה, הגיעו לאיזה קטע והתקשו בו. כל
אחד חיפש פירוש, ואחד אמר: "יש פה איזה

"כדי שלא יתבייש"

א. ¹ בן איש חי שנה ראשונה [פרשת בהר אות ז']: "אין מסתכלים בפני האוכל,
ולא במה שאוכל, כדי שלא יתבייש" - יש כאלה שעושים את זה בלי דעת,
שואלים: "אמא, למה הוא לקח חתיכה גדולה?", "אמא, תראי הוא ידע לבחור
את המשולש"... שוקיים, רגליים, עינים... לא ככה עושים! אל תסתכל! בבית
שזה בין אחים, תמיד [מצוי כזה דבר, וזה לא טוב], לא מסתכלים. לא בפנים
שלו כשהוא אוכל, ולומר: "הוא אוכל ככה, בולע". נו, בסדר... "ולא במה
שאוכל" - "איזו חתיכה לקחת?", כדי שלא יתבייש. "ואם יש לפני המסובים
קערה אחת מלאה שאוכלים כולם ממנה" - פעם ככה היו עושים² - לא יתן אחד
מהמסובין עיניו בה, לחפש החלק הכי יפה, אלא יקח מן הבא בידו". לא יחפש
ויאמר: "לא, זה לא טוב. אה, או, זה חתיכה הראויה להתכבד... אינה בטילה
אפילו בששים"... אל תעשה ככה. "וגם לא יושיט ידו, אלא במה שלפניו" - לא
יתחיל להסתובב, אלא יקח מה שנמצא על ידו.

למי תישאר הגדולה?

ב. "גם לא יקח בידו מנה גדולה ויניח לפניו, או יאחזנה בידו ויאכל ממנה" - את
זה לא הבנתי, ותמיד אני מתקשה בקטע הזה. "לא יקח בידו מנה גדולה, ויניח
לפניו. או יאחזנה בידו ויאכל ממנה", אלא מה יעשה, "לא יניח ולא יאחז",
אלא מה? אם הכוונה שלא יקח את הגדולה בכלל, יאמר: "לא יקח בידו מן
הגדולה", זה הכל. מה זה "לא יקח בידו מן הגדולה, ויניח לפניו"? חשבתי
להגיה "אלא יאחזנה בידו ויאכל ממנה" - תניח אותה לפני, ותאכל ממנה.
אבל לא מצאתי אישור לגירסא "אלא יאחזנה". אינני זוכר אם אח"כ מצאתי
לזה תירוץ. אולי מישהו יכול למצוא מקור לדברים האלה, ויוכל להגיה אותם,
אולי בחסד לאלפים, אולי מישהו אחר [מרן רבנו זצ"ל הכ"מ בהגהותיו לבא"ח
הביא שכ"ה הנוסח גם בחסד לאלפים ואולי צ"ל "אלא" וכנ"ל]. ונשאר בצ"ע].
אם הוא "לא יקח ויניח לפניו, או יאחזנה בידו ויאכל ממנה", אז מה יעשה? לא

1. שיעור זה נמסר ע"י מרן רבנו זצ"ל הכ"מ ביום חמישי כ"ב באייר התש"ע בבית הכנסת
אהבת התורה - איש מצליח" בין מנחה לערבית, ולפני השיעור אמר רבנו כדברים האלה
אודות ספר אחד שדיבר על שיטת העיון (ואינו יודעים לע"ע על איזה ספר מדובר): כל העולם
יודעים רק שיטת לימוד אחת. שיטת לימוד המקורית נשכחה מן העולם וצריכים להחזיר
אותה. איך אני יודע שנשכחה? פעם כל העולם כולו למד מהרש"א, לומדים אותו בעל פה, וכל
פעם שהוא כותב 'ודו"ק' או 'וק"ל', היו משתגעים בישיבות. אמרו 'ודו"ק' הכוונה ודחוק קצת.
אבל מהרש"א אומר: "והדברים ברורים, ודו"ק" - אם הם ברורים איך זה דחוק?! איך זה יכול
להיות?! והם אומרים: כן, הם ברורים ודחוק קצת... צריכים לחפש את הדחוק מתחת לאדמה.
לא ככה, 'ודו"ק' פירושה דייק, ואם מהרש"א אומר "ויש ליישב", משתגעים. מה יש ליישב
והיום בכלל לא קוראים מהרש"א, עשו אותו מיותר. רק ראשונים ואחרונים. אבל בלי מהרש"א
לא תבניו את הראשונים! הספר הזה טוב, צריך לעזור למחבר, וגם להפיץ תורה בישראל.

2. היה לנו מנהג כזה לפני שנים. לפני שנפטר סבא בשנת תשכ"ו, היה לנו מנהג בליל ראש
השנה ובליל ראש חודש ניסן לקחת קערה ענקית של כוסכוס, ויש בה חתיכות תפוחי אדמה
ובשר (לא היה עוף, היינו אוכלים עוף רק מכיפור לכיפור. שם העוף היה יותר יקר מבשר
לא כמו כאן), והבשר היה בזול, ויש קצת דלעת ולוביא וכדומה, ואוכלים ביחד. זה כאילו
סימן טוב, שנחיה כל השנה כולה ביחד. אחר כך ביטלו את המנהג הזה. אומרים שאם נפטר
מישהו במשפחה, יבטלו את המנהג הזה. אבל זה לזכר מה שפעם היו אוכלים כולם ביחד.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	19:00	20:53
ת"א:	19:17	20:51
חיפה:	19:08	20:51
ב"ש:	19:15	20:49

האם מותר לסדר את שיערות הזקן על פי הקבלה?

ו. **"בשעה שמכניס המאכל לפיו יזהר שלא יתלכלך שיער זקנו"**, אחר כך צריך להסתכל במראה. **"ויזהר לרחוץ שיער שפמו לנקותו קודם אכילתו"**. אף על פי שהרב האר"י אמר (שער המצוות פרשת קדושים) לא ליגוע בזקן, **יש אומרים שלסדר מותר**. לפעמים אנשים משוגעים, אומרים: בבא סאלי אמר מי שלא נוגע יש לו שכר גדול מאד, חצי עולם הבא יש לו⁶. אתמול שלח אחד מכתב, יש לו זקן ארוך, ואשתו לא מוכנה לזה, יש להם חמשה ילדים, והיא רוצה להתגרש. זה יותר מדאי! והוא שואל: האם מותר לי לסדר? השכר שנאמר למגדל זקן ארוך מגיע לי או שאני אפסיד אותו? תגיד לי, אתה מפסיד את האשה ומפסיד את הילדים... אתה שואל שאלות של שטות! מותר לך לסדר. **יש לרבי יוסף חיים תשובה ברב פעלים** (ח"ד בחלק סוד ישרים סי' ה') **שואמר שהרב האר"י אמר לא יעקור, אבל לסדר לחתוך מעט זה מותר**. ככה הוא כותב. בא רבי יעקב משה הלל (הוד יוסף עמ' צ"א) ואמר: לא, התשובה הזו מזוייפת. מזוייפת?! אתם יודעים מי הדפיס את חלק ד' של רב פעלים? תלמידו המובהק של רבי יוסף חיים - **רבי בן ציון מרדכי חזן**. פעם כתב ככה גם כן **רבי יצחק נסים** על ספר עוד יוסף חי. שם כתוב (פרשת תולדות אות י') שמותר ללבוש את הגרביים קודם נטילת ידיים. בבן איש חי (ש"א פרשת תולדות אות ו') החמיר, אבל בעוד יוסף חי אמר מותר. כי

6. היה מעשה באחד מנתיבות שהיה לו זקן ארוך מאד (זה מוזר, יכול להיות שפעם הוא היה מתגלה, לכן אחר כך ארוך זקנו היה שלשה מטרים!), והוא היה כורך אותו, כשיש איזו גזירה בר מין על ישראל, הבבא סאלי קורא לו, ואמר לו: בוא הנה, תפתח אותו. הוא פותח אותו, והבבא סאלי מתחיל למדוד לו, זרת, שתים, שלוש - שלושה מטרים! בזכות זה יתבטלו כל הגזירות. הבבא סאלי יכול לעשות את זה.

מאחורי הבית

"אבי אבי רכב ישראל ופרשיו"

(מלכים ב' פ"ב פס' י"ב, ופי"ג פס' י"ד)

"אבי אבי רכב" עם ג' התיבות גימטריא "מאיר", ו"רכב" אותיות "ברך", שהיה הרב זצ"ל מאציל מברכותיו על עם ישראל בכלל ובפרט, וברכותיו הועילו מאד לרבים וטובים. "ופרשיו" לשון פירוש, שביאר באופן נפלא ואמיתי מאות ואלפי עניינים בתורה שלא היו מבוארים די הצורך, והאיר עיניהם של ישראל וגדוליהם לרוב. כחצי שנה אחר שזכיתי להיות חתן לבתו, ולהפוך ממש לחלק מתוך משפחתו, ולהסתופף תחת צל קורתו, לא אליכם נפטרה עליו הרבנית - אשתו. בכל התקופה הזו מצבה היה גרוע בחומרתו, ובכל יום לא ידענו מה יהיה באחריתו, והרב זצ"ל בכל זאת ממשיך לעסוק בתורתו, לצד ובשילוב דאגתו לה ומסירותו. לא פעם אחת בשבתות שהתארחנו בביתו, היה צורך לפנותה לבית החולים יחד איתו, והוא בקור רוח מדהים מתקשר להזמין אמבולנס ומדגיש דחיפותו, ויוצא אחריה ללוותה כשהוא עטוף בטליתו. ואנחנו נותרים לבדנו להמשיך את השבת עד צאתו, בלי לדעת מה מצבה ואפילו מקצתו, דואגים וחוששים מה יביא מוצ"ש בבשורתו, ומתפעלים משליטתו המוחלטת על רגשותיו ותחושותיו.

לפני הרבה שנים - אולי כעשור או יותר במקצתו, נודע לרבנו שזה זמן רב יש לי ספר בכתב יד (אלישיב הכהן חלק ד') ואיני מוציא אותו, כי ימי ולילי עמוסים בדברים חשובים בלתי, ולכן לא היה סיפק בידי לעסוק בהגהתו. אך הרב סבר שחסרון הכסף לממנו מונע את הופעתו, ולא הסכים שדבר "שולי" כזה יפריד בין עלי הגהה לבין ספר ממש בתפארתו, ולכן קרא לי ועשרים אלף שקל! שלף ממגירתו. אך כשראה שבכל זאת אני מתמהמה בהוצאתו, ביקש בחזרה את מתנתו ותשורתו, כי כספו היה חייב תמיד להגיע במהירות לתכליתו, כשתחליט להוציא תקבל את הסכום - היתה הבטחתו, ולבסוף לא נתקיימה שלא באשמתו... באחת מסעודות השבת המתובלות בדברי תורתו, הוזכרה קבוצה אחת שדרכה היא היפך הנהגתו, והרב לא חשך ממנה את תוכחתו, והעביר עליה את שבט ביקורתו. ואני שאולי רציתי למצוא חן בעיניו או להלהיב אותו, התבטאתי כלפיהם ביטוי די מוגזם בחריפותו, והוא לא היה מרוצה כלל ואמר לי בתקיפותו, ככה לא מדברים! והוכיחני בחביבותו. ולימדני להועיל שה' יתברך אינו חפץ שאדם יגזים באמירתו, ושצריכים לכבד כל אחד גם הטועה בדרכו ואמונתו. נהיה אנחנו טובים העושים תמיד נחת רוח לה' מבריותו, ולא ישחית האדם את מידותיו בגלל סביבתו. נודע בשערים שאלפי מכתבים הגיעו לכתובתו, ולכולם השיב איש כפי מידתו. מי שביקש צדקה וקיבל מעל ומעבר להשערתו, ומי שנצרך לעידוד וקיבל מלא

פעמים בספר: **"ואנכי איש רש ונקלה, הם חריפים גדולים, הם גאונים גדולים, ורק בנס מהשמים שאני יצאתי אתם טוב"**. כל הדברים האלה, אותו אחד והחברים שלו וכל מיני חכמים, כולם לא מספרים אותם⁴. רק שהרב חיד"א אמר ששם אוכלים מהיד. אז עניתי עליהם לפני שנים (עיין בספר מגדולי ישראל ח"א מכתב י"א עמ' תק"ט), אמרתי להם: חכמי התלמוד איך אכלו ביד או בכף? אכלו ביד. זו גמרא בנדרים (דף מ"ט ע"א). משה רבנו אכל בכף? אכל ביד. הרי למה קוראים לזה כף? כי זה כנגד כף היד... ובעיראק היו אוכלים אורז עם חלב ביד⁵, לכן הבן איש חי אומר: **"ואם אוכלים ע"י כף - כלומר אלה אנשים "מודרניים" שאוכלים עם כף... לא ימלא הכף על כל גדותיו ויניח בפיו"**, אלא יעשה בעדינות.

כבדהו בכסות נקיה

ד. [הלכה ח'] **"יזהר שלא יטנף מלבושיו באכילתו"** - יש הרבה נוהגים בפרט בצרפת, לפרוס איזה בגד בשעת האוכל. הרבה פעמים אתה אוכל טורשי [תרשי' - סוג של סלט. עיין באסף המזכיר ערך טורשי] וכדומה וזה נופל. צריך אדם להכין עשר חולצות לפני שבת ולפני החג, תתלכלך אחת, תחליף אחת, כדאי לעשות משהו. **"ואם אוכל בידו, לא יאכל בכל הידים, רק בראשי אצבעותיו"**. ואמא אומרת לאכול רק בשתי אצבעות בלבד. **"וטוב ונעים שלא יאכל אלא על ידי כף"**. אי אפשר לומר חובה, כי בזמנו ככה אכלו במדינות המזרח, רק במדינות המערב יש להם שתי כפות, שתי מזלגות, שני סכינים. ויש להם כללים, אחד ישר ואחד באלכסון, ואם גמרו לאכול עושים אותם בצורה כזאת, כל מיני שטויות והבלים... היום החליפו את הכל. הכל אופנה בעלמא...

"דרך ארץ קדמה לתורה"

ה. **"ולא יאכל רק ביד אחד ולא בשתי ידים"**. יש סיפור על רבי עקיבא שפעם הזמין תלמידים שלו, לא עשרים וארבעה אלף, אולי מאה תלמידים, ונתן להם בשר, ובכוונה נתן להם בשר קשה. התלמידים המנומסים ראו אותו קשה, השאירו אותו בצד, ואכלו את התבשיל. תלמיד אחד לקח את הבשר, ואכל אותו בכח, משך ומשך... אמר לו רבי עקיבא: לא ככה בני, תשים עליו את הרגל ותמשוך... הוא התבייש. אמר להם: רבותי, רציתי לנסות אתכם בכוונה, זה הבשר ישאר למחר, ואתם תינסו לחיים טובים ולשלום... עכשיו יש בשר אחר, אבל עשיתי את זה בשביל שתלמדו שתלמיד חכם שאין בו דרך ארץ אינו שווה כלום. **"דרך ארץ קדמה לתורה"** (ויקרא רבה ט', ג'). יש לנו ששה פרקים בפרקי אבות שמלמדים דרך ארץ. **הרמב"ם כותב את הלכות דעות קודם הלכות תלמוד תורה. אדם שלומד תורה ואין לו דרך ארץ, הוא שוה משהו!** יגידו: זה אדם משוגע! זה תלמיד חכם?! **"אוי לו שלמד תורה, אוי לרבו, אוי לאביו"** (עיין יומא דף פ"ו ע"א). זה נקרא שהוא מחלל את ה', אז תאכל ביד אחת, **"ולא יניח לגימה גדולה לתוך פיו"**.

שד"ר של ישראל, יש לו תלבושת של ארץ ישראל. בוא נשאל אותו. אז חבירו אמר לו: מה אתה שואל אותו? הוא נראה כמו 'חטבה'. [חטבה פירושו חתיכת עץ. בול. לא מבין כלום]. מה נשאל אותו? הרב חיד"א שמע ובלע, שתק. מה היה אומר להם? לא אמר כלום. אחר כך הלך לרב של העיר (כנראה רבי מסעוד אלפסי, בעל 'משחא דרבותא', הוא נפטר בחודש טבת תקל"ה, יכול להיות שהלך אליו) ואמר לו: תן לי רשות לדרוש למחר. אני מארץ ישראל, הנה החתימות, הנה מכתבי רבנים, אנחנו צריכים כסף ועזרה. אמר לו: בסדר, תבוא לדרוש. ואין התחלת הדרשה שלו היתה? הרב חיד"א היה בעל חוש הומור, אין כמוהו בעולם! (ולא רק חוש הומור בדיבור, אלא גם בכתב). אמר ככה: **"גרסינן בגמרא (תגיגה דף ג' ע"א) אמר הקב"ה לישראל, אתם עשיתם אותי חטיבה אחת בעולם, ואני עשיתי אתכם חטיבה אחת בעולם"**. אחר כך דיבר דרשה של כל הספיקות, לא ידעו מה לדבר. הבינו שעקץ אותם. אמרתם אתמול שאני חטבה, עכשיו אתם 'מחטב'... אך אחד מהם לא יכול להקשות כלום. וביקשו ממנו מחילה.

4. אומרים: **"הרב חיד"א שם לאל את כל פלפוליהם"**, לא נכון! הוא ברח מהם, התחמק מהם. הוא לא **"שם אותם לאל"**, אלא הוא בא ואמר להם דרכים שהם לא רגילים בהם. ומה שנתן להם מוסר שהם לא לומדים פוסקים, מיד בדור הבא הגיע **"ערך השלחן"** שלא השאיר פוסק שלא קרא אותו! עד שלפעמים ערך השלחן כותב: **"מה שאמר הרב חיד"א ליתא"**, ועוד בחייו הוא כתב את זה. לפעמים יש תשובות, ולפעמים אין תשובות, הוא צודק. כביכול אמרו: אתה [החיד"א] בא ללמד אותנו מה ללמוד? אנחנו אומרים לך: מוכנים. קבלנו ולמדנו.

5. מישוהו סיפר שדור אחד לפני הדור הזה בעיראק שאכלו אורז, הם אוכלים הרבה אורז, אוהבים אורז, היו אוכלים אורז עם חלב. מישוהו שמע על האורז עם חלב הזה? כל כך מצאחן בעיניהם... בתה השבועות אומר הרמ"א (סי' תצ"ד ס"ח) שכדאי לאכול חלב. למה? כי התורה נמשלת לחלב, **"דבש וחלב תחת לשונך"** (שיר השירים ד' י"א). אדם שלא אוהב חלב - כמוני - מה יעשה? לוקחים קצת גלידה חלבית בבוקר, ואחר כך אחר הצהריים אוכלים בשר. אי אפשר לאכול הרבה, אבל תטעם קצת זכר למתן תורה. אז מה עושים החכמים? הבן איש חי מביא בפרשת במדבר (ש"א הלכה ל') שהיו אוכלים אז אורז עם חלב, אבל מי יחלוב להם את זה? אז מביאים גוי שיביא את הפרה או את העזה שלו, ויחלוב אותה על האורז. ואת האורז הזה אכלו אותו עם היד.

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

אם אתה אומר שכל מה שאדם נוגע בו לפני נטילת ידים שחרית חלה עליו רוח טומאה, ולכן אסור ללבוש את הבגדים והגרביים וכו' וכו', אם כן איך הוא נוגע בכלי? הרי גם על הכלי שורה רוח טומאה. ויש לזה עוד ראיה ועוד ראיה. איך ניגע בשמיכה? גם בה יש רוח רעה. צריך כל יום להכניס אותה למכונת כביסה?! ועם הכלי מה נעשה? נכניס אותו למקוה כל יום?! זה דברים של טעם. אבל רבי יצחק נסים אמר: לא, לא, זה נדפס אחרי פטירתו וזה מזויף. **הרב עובדיה** (שיחיה) ב[שו"ת יביע אומר] חלק ה' (חאו"ח סי' א') אמר: זה מזויף?! אתה יודע מי הוציא את הספר הזה לאור? תלמידו רבי בן ציון מרדכי חזן, שהיה חזן אצל רבי יוסף חיים עד גיל עשרים. היה לו קול חזק מאד, עד שהגוים רצו לקחת אותו. אמרו: בעל קול חזק כזה יהיה בבית הכנסת? לא, שיהיה במסגד... אז הוא ברח, ובירך אותו רבי יוסף חיים, והוא היה מהמייסדים של ישיבת פורת יוסף. שיבח אותו הרב הרבה מאד. וזה אותו דבר, התשובה הזאת נדפסה בח"ד של רב פעלים, ואת הספר הזה (כולל סוד ישרים) הוא הדפיס אותו, אז כל הטענות שהביא הם דברים בטלים. בא **רבי יעקב חיים סופר** שיהיה בריא, ואמר (ספר כנסת יעקב עמ' קנ"ב) הכל שטויות והבלים. את זה כתב רבי יוסף חיים. קל וחומר שאדם עומד להפר שלום בית, הרי היא לא אמרה לך לגלח, אלא היא אמרה לך לסדר, אז תסדר, אל תשתגע.

מתי אפשר להקל להסתפר בליל ל"ד לעומר?

ז. כל דבר צריך לעשות אותו בחכמה. אין מצות עשה בתורה "והיית משוגע". בתוכחה נאמר (דברים כ"ח ל"ד) "והיית משוגע", זה עונש... יש מצוה להיות משוגע?! מה פתאום! היה אחד שאשטו (כעסה עליו מאד. והושבת שלום הבית) למה? כי הוא לא התגלח בעומר, הוא [בדרך כלל] מגולח זקן, לכן בשבילה זו בעיה, היה ויכוח. הגיע הזמן יום ששי שעבר (ז"ט באייר) יום ששי שלפני רשב"י,

חופניים את תמיכתו. והשואלים דבר ה' זו הלכה מאיתו, מושלמת וקצרה על פי רוב היתה תשובתו. ובאחד המכתבים ששלחתי עם מגוון שאלות להעזר בחכמות, והשיב לי על הכל דבר דבור על אופניו כתבונתו, תשובה אחת לא זכיתי לקוצר המשיג להבין כוונתו, כמה שנסיתי לא הצלחתי להחליט אם זה הפירושו או זולתו. ניגשתי אליו לברר פשר דבר לאמיתו, והוא מאד התפלל איך יתכן שלא הבנתי את אמרתו, "חכם שכמו... איך אינו מבין דבר כזה" היתה תגובתו. ואז לקח את הדף והוסיף מלה או שתיים על משנתו, והיו הדברים ברורים ומחוזרים גם לאיש כמותי ולא רק לשכמותו. ראו נא! היאך תוך כדי תלונתו עליתו תוכחתו, ידע להשחיל דברים טובים המלמדים על הערכתו ואהבתו.

ועוד מעשה אחד מני רבות בעבודתו. פעם שמע שחתנו אני הצעיר נפשו חשקה לטעום בחכמתו יתברך גם מסודות תורתו, ובשיחת טלפון שדיבר עם רעייתי המסורה אשת החיל שלפני הכל היא בתו, אמר לה לגבי הענין הזה כמסחי לפי תומו ולרוב פשיטותו, בשביל מה שישקיע זמן זמנים טובים בדרך ארוכה שלא לטובתו, שיבוא אלי ואלמדנו תוך "שעתיים" בלבד את כל מה שצריך לדעתו. ואני ילדות היתה בי ולא קפצתי כמוצא שלל רב על הצעתו. הביטו וראו כמה עצומה היא גדולתו, לא זו בלבד שידיו רב לו בכל מכמני תורת ה' ועבודתו, הוא יכול גם לתמצת ולסכם את הכל לאברך צעיר לפי שכלו וחכמתו.

אלו הן טעמיות ממקצת דרכיו והנהגתו, של האדם הגדול בענקים שאין כמותו, וכל בית ישראל בכו את לכתו. ועתה עברו שלשים ימי בכיתו, ונותרנו גלמודים בלא אב ומורה דרך לאומתו, ובלי מי שהיה לנו לעינים רק בראיית דמותו, ודוגמא מוחשית כיצד להיות עבדי ה' נאמנים כמותו, ומעתה בעניינים רבים וחשובים לא נזכה לדעת מהי דעתו.

אוי! מי יתן לנו תמורתו, מי ימלא את חסרונו, מי ישיב על שאלותינו, מי ינחנו בכל דרכינו, מי ירפא את שברנו, מי יעודד ויתמוך בנו? מי ומי בלתך יוצר. ואסיים במה שכתב הרב על מר אביו הגה"ק "איש מצליח" זצ"ל ה"ד בפיטו "אפתח בי ברון ושח" שהמתבונן בכולו יראה איך הדברים שם נכונים על הכותב עצמו, וכאן אביא רק קטע אחד המסכם את הכל, ובו כל מלה ממש מתאימה לו ביותר: ספר חזיון ומפעליו, רב מאלפי גליו, אשור איש יחזיק, גשוליו, בצורו ה'ה' בוטח. יהי רצון שיהיה מליץ יושר על כלל ישראל, לחזרה בתשובה של כולם, לשמירה והצלה של החטופים והחייילים וכל הצריכים זאת, ולרפואה שלמה בגוף ובנפש לכל הזקוקים לכך, וכל משאלותיו של כל יהודי יתמלאו לטובה ולברכה, ובמהרה נגאל מעמק הבכא, והיתה לה' המלוכה. אמן כן יהי רצון.

חתנו הצעיר של מרן מלאך זצ"ל הריני כפרת משכבו
ע"ה דקל כהן ס"ט

הוא רוצה להתגלח, אמרתי לו: לא, מרן (סי' תצ"ג ס"ב) לא מתיר להתגלח רק בל"ד. אבל עשיתי לו קולא, במקום להתגלח בל"ד בבוקר, התירתי לו להתגלח בליל ל"ד. לפחות הרוויח יום, עוד שלום בית, עוד רוגע בבית. ומי התיר לי את הדבר הזה, הרי מרן אמר להסתפר רק ביום ל"ד בבוקר? אלא מפני שאז נגמרה האבילות של תלמידי רבי עקיבא, ודעת מרן ביורה דעה (סי' שצ"ה ס"א) שיום השביעי שאומרים "מקצת היום ככולו" לגבי אָבֵל זה דוקא ביום ולא בלילה. כלומר, אם יש אָבֵל בר מינן, הוא לא יוצא מהאבילות רק ביום ז' בבוקר ולא בליל ז', מקצת היום ככולו, ולילה לא. אבל יש חולקים על מרן, הרמב"ן (בספר תורת האדם) סובר אחרת, והרדב"ז (ח"ג סי' תקנ"ט) סובר אחרת. רק שאנחנו קבלנו הוראות מרן. יש אומרים שהלכה כדברי המיקל באבל אפילו נגד מרן, יביע אומר (שיחיה בריא) הביא דעות בזה (בח"א חיד"ו סי' כ"ה י"ד). עכשיו אנחנו פוסקים כמו מרן. והעומר הוא עוד יותר קל, זה לא אבילות ממש, אלא העומר זה מנהג. **לכן כשיש ענין של שלום בית, אפשר להקל ולהתיר.** זה הדין. גם היה מישוהו שהייתה לו חתונה באותו ערב בליל ל"ד, באים לשם כל המוזמנים וכל הסועדים, מה קרה לכם?! זו חתונה, למה אתם באים ככה? אם הם היו אברכים מגודלי זקן, לא ניכר כלום, מקסימום קצת שיער - "קדקד שיער מתהלך באשמיו" (תהלים ס"ח, כ"ב), אבל אלה שמגלחים כל השנה, בשבילם זה דבר קשה מאד. אז אמרתי **שכל המוזמנים יכולים לסמוך על דעת הרמב"ן והרדב"ז**, וכן על דעת הפרי חדש (סי' תצ"ג) שמותר להתגלח בליל ל"ד. שהרי אפילו בעיקר הדין של מרן ביורה דעה, יש אומרים שאפשר לומר הלכה כדברי המיקל נגדו. קל וחומר כאן שזו אבילות ישנה של תלמידי רבי עקיבא שאפשר להקל. אבל זה "במדה במשקל ובמשורה" (ויקרא י"ט, ל"ה), **שאדם לא יקח את ההיתר, ויעשה אותו "גולש", רק במקרים מסויימים.** אז לאדם מותר לסדר את השפם, ומותר לסדר את זה [את הזקן]. פעם היו מגדלים אותם כמות שהוא, ואפילו הם היו בחן מיוחד. בתמונה של **רבי יוסף חיים ע"ה** רואים שהוא עם השפם והזקן. אומרים שפעם בבא סאלי הסתכל על התמונה הזאת חצי שעה, אמרו לו: מה אתה מסתכל? אמר להם: **זה דמות של אדם הראשון לפני שאכל מעץ הדעת!**

להיזהר בכבוד האורחים

ח. **"בכל הדברים אלו יתנהג אפילו בביתו על שלחנו, וכל שכן כשאוכל עם בני אדם או שמזמין אורחים בביתו ויביא להם תבשיל רוטב - לא תבשיל יבש - ואינו מביא להם כפות לאכול בהם, זה חוטא ומזלזל בכבוד האורחים."** אתה לא יודע איך הדרך של האורחים, אולי הם רגילים בכפות, ואתה אומר להם: לא רבותי, אנחנו 'פרימיטיביים', תאכלו עכשיו כמו לפני אלפיים שנה... לא, תן להם כפות תביא להם. אם אחד לא רוצה כפות, שלא יקח כפות, אבל מי שצריך כפות שיהיה הכל מסודר ולא יתחילו לריב עם בעל הבית: למה לא הבאת כף, ולמה לא הבאת מזלג? היום כולם יודעים, כל אחד צריך להכין סכין כף ומזלג. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

"רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה"

ט. ⁸ עם ישראל ניחן בחכמה יתירה, התורה אומרת "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" (דברים י' ד'). כמה רמת משכל של יהודי לעומת רמת משכל של הגוים? פי 125. איך אני יודע? הרי אין לנו כח למדוד את חכמי התורה שהם גאונים, אבל מה שמבינים העולם זה פרס נובל, "עם נבל ולא חכם" (שם ל"ב, ו') - 'עם נובל ולא חכם'... מודדים את החכמה ע"י פרס נובל. כמה מספר היהודים בעולם? שתי אלפיות. למה? יש שבעה מיליארד בעולם, היהודים לא מגיעים ליותר מ-14 מיליון, נוריד את האלף ונעשה 14 אלף לעומת 7 מיליון, מ-14 אלף לעומת 14 מיליון - זה אחד מאלף, אבל כיון שיש לנו רק שבעה ולא 14,

7. פעם היה מקרה מסוים. יהודה עמנו ז"ל היה בשבעה של אביו, והיה לו חתונה של בנו בליל השבעה. הוא שאל אותי [וביקש ממני] שאשאל את **הרב צבאן** מה לעשות, והרב צבאן אסר לו. והוא עוד פעם שאל אותי: מה אני אעשה? ככה הוא יכנס לחופה של הבן שלו? שאלתי את **הרב דבליצקי**, אמר לי, אפשר לסמוך על הרמב"ן. כנראה הוא סובר שאפשר לומר הלכה כדברי המיקל באבל אפילו נגד מרן, כתבת לו שבאמת ההלכה שלא אומרים, אבל יש פוסקים שאומרים כן, וכבודו כבר הורה - בדברנו לא מתווכחים (ענין בעירובין דף ס"ז ע"ב). הורית - הורית. 8. דרשה זו נאמרה (ביום ירושלים התשע"ה) בישיבת "עטרת כהנים" בירושלים, עיקר הדרשה נטבה סביב דרשת חז"ל בפסוק "וספרתם לכם ממחרת השבת" שהכוונה ממחרת הפסח, ומרן רבנו הגדול זצ"ל הכ"מ האריך בזה בדברים מתוקים ועמוקים, ונדפסו בעלון מס' 406. כאן הבאנו את דברי האגדה שדיבר מרן זצ"ל, ולא הובאו בעלון הנ"ל מחוסר מקום, וכאן קנו מקומם, ואין לך דבר שאין לו מקום... תודתנו נתונה לבחור היקר ר' **שמעון חי וקיים** ה"ו על עזרתו בשיכתוב ועריכת הדברים, זכות מרן זצ"ל תגן בעדו אלף המגן, ויזכה לחופתו בקרוב. אכ"ר. **המערכת**

אל תבכו למת ואל תנוודו לי, בכו בכו להולך בטל, שמבזבז את כל ימי חייו ללא מטרה. (מתוך צוואתו הקדושה)

אלף חיילים נופלים, ואני לא אומר לך תביא את הבחורים שלך למלחמה, כי הם לא יודעים, לא תפסו נשק (כתוב: "ללמד את בני יהודה קשת" (ש"ב א' יח), אבל הם לא למדו... איך כתוב (שופטים ג' ב')? "אשר לפני לא ידעו"). אבל שלפחות יקברו, שיטפלו בקבורה שלהם". הוא חשב שהרב כהנמן ישמע את זה יתעלף, והוא יאמר לרופא שיזריק לו זריקה, אבל הרב כהנמן היה שוה נפש. אמר לו "תשמע ידידי, לא יקרה כלום, ח"ו, לא יהיה שלושים אלף", אמר לו "מאיפה אתה יודע?", אמר לו: החפץ חיים הבטיח! פתח פעם תנ"ך, ועשה גורל, ויצא לו הפסוק בעובדיה (א' י"ז): **"ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש"** - בארץ ישראל תהיה פליטה¹⁵. אמר: באתי לעודד אותו, והוא עודד אותי... כמה נפלו במלחמה? פעם ראיתי בכרכים של "שנה בשנה" (תשכ"ט עמ' 360, יש שם כל מיני מאמרים תורניים והעורך היה רבי אהרן לוי פיצ'ניק) כשהייתי עולה חדש, במחנה-עולים במרסייל בניסן תשל"א, שיר שכתבה קיבוצניקית אחת, כתבה ככה: **"שש מאות שבעים ותשעה שגירים - רבנו של עולם, אלי!"**. מה הפירוש 'שש מאות ושבעים ותשעה שגירים'? אלה מספר הנופלים במלחמה¹⁶, שלחנו אותם אליך. ואתה טוב לנו יותר מאמריקה, יותר מצרפת, יותר מאנגליה, צריכים לסמוך על רחמי שמים, אמרו לה: מה קרה לך? את חילונית! גמגמה... יצחק רבין אמר בזמנו: **"מאת ה' היתה זאת, היא נפלאת בעינינו"** (תהלים קי"ח, כ"ג), אבל אחרי שלשה חודשים אמר: לא, זה לא נס, זה תחכום ותעוזה של החיילים, צה"ל חכמים גדולים וכו', "דודי צח ואדום" (שה"ש ה' י') "ר"ת צה"ל חכמים, חכמים גדולים... אבל מהשמים הענישו אותו על זה, כיון שהוא אמר ככה, אחרי כמה שנים הוא הוכרח להחזיר את עזה ויריחו ומי יודע מה היה יכול להמשיך, והסוף לא היה טוב, **צריך תמיד להכיר את הנסים של הקדוש ברוך הוא.**

"לא יושב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה"

יד. בספר כרם דל (עמ' פ"ב) הביא עוד פסוק בפרשת בלק (במדבר כ"ג, כ"ד): **"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה"**. המלחמה לא התחילה בכ"ח באייר, היא התחילה בכ"ו, מה היה בכ"ו? לאשכנזים יש פיוט (בהושענא רבה נדמה לי) "הושענא שלש שעות", יש גם רחוב בפרדס כץ נקרא "רחוב שלש השעות", מה זה שלש שעות? לא ידעו מה זה¹⁷. ושלש שעות אלה פורשו רק בדורנו, השלש שעות הראשונות שבהם פוצצו את כל המטוסים של המצריים, הם ישבו לשעות קפה ונגרילה וכו' וכו', ומהשמים שלחו אנשים שלנו שפוצצו את הכל. איפה זה כתוב בתורה? **"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"**, וכארי - אותיות כ"ו איר¹⁸, "יתנשא" - מה זה יתנשא? האויבים נופלים, מקרקעים את המטוסים שלהם, ואנחנו ב"ה 'יתנשא'. **"לא ישכב עד יאכל טרף"** - ביום הראשון כבר גמרנו את המלחמה. אצלנו בתנוס אמרו: לא, הערבים גוברים, וכולם היו בפחד גדול, הערבים התנפלו על חנויות של יהודים, והתנפלו על בתי כנסת, שרפו מאה וחמשה עשר ספרי תורה, החריבו את הכל, ואמרו היום מתחילים בממון, מחר בנפשות. אבל בשעה שש הופיע בורג'יבה (אפי' שהוא לא היה טוב, אבל בדבר הזה היה בסדר) ואמר: **"מי שייגע ביהודי יתלה מיד, לא יפול משערת ראשם ארצה"**. אמר להם: אלו יהודים שלנו - תוניסאים, אל תבלבלו דבר בדבר, ככה היה, כולם היו בשקט. כל היום שמענו חדשות לא טובות (ככה סיפרו לי השכנים, אנחנו אין לנו רדיו), ובערב שמעו מישראל שהכל נהפך לטובה. **"לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה"** - התרגום כנראה פחד שיאמרו שאנחנו שותים דם של הגוים, מאז עלילות הדם עד היום, שבע מאות שנה אנחנו סובלים מזה, עלילת דם הראשונה הייתה בימי רבנו תם ד'תתקל"א, והאחרונה הייתה (ויה"ד שלא תהיה יותר) בתרע"ב של מנחם מנדל בייליס, עבר שבע מאות ארבעים ואחת שנה, והתרגום עוד בזמן אונקלוס אמר 'ודם חללים ישתה' - אנחנו שותים דם של גוים, כתב 'ונכסי עממיא יירת', 'דם חללים' - לשון דמים, הכסף שלהם נירש אותו מגיע לנו, הם רצו להרוג נפשות, אנחנו נקבל את

המשך בעמוד 7

15. למרות שבאו לכאן אנשים חילונים, ולמרות שבאו להשיח את התורה, יעשו מה שירצו, יש מנהל למעלה שהוא עושה את הכל. "נהלת בעזר אל נזה קדשך" (שמות ט"ו, י"ד), ר"ת **באנק**, הוא מנהל את הבנק של ארץ ישראל, הוא עושה את הכל. לוקח יהודים חילונים גמורים, נותן בלבם משהו, מחר פתאום חושבים: איפה אנחנו נמצאים? בוא נחזור בתשובה! אומרים שיש היום בארץ ישראל למעלה ממיליון חוזרים בתשובה, ולא חוזרים בתשובה מפני משברים שעברו, לא עברו משברים, אבל הם מתבוננים.

16. בהתחלה היו שש מאות שבעים וחמשה, ואח"כ היו עוד ארבעה בעונות.

17. אומרים בשם רבי בונים מפשיסחא שאמר: מה זה שלש שעות? יש מדרש שלש שעות אחרונות לפני ביאת המשיח יהיו קשות מאוד, ואמר יש לי עצה טובה, לשנות מי דש, זה נקרא באדיש 'מעד' (אני לא מכיר את זה...) וזה משכר, וכשיקום כבר המשיח הגיע...

18. איר - כותבים אותה ביו"ד אחת, שכותבים אותה בשני יוד"ן, יש בה יכוח, אבל אם היו"ד דושה - כותבים אותה ביו"ד אחת בלבד. [נו"ע"ס בספר קובץ מאמרים ח"ב עמ' צ"ה ובהערה 4 שם, ובעלון מס' 164 הערה 5].

אז זה אחד מ-500, כלומר על כל 998 גוים יש 2 יהודים. וכמה יהודים מקבלים פרס נובל? 25%. כמה זה 25%? 250 מתוך אלף. אז המוח היהודי (ה"גניוס", ככה אומרים את זה באנגלית, כנראה) 2x125 - המוח היהודי כפול-פי מאה עשרים וחמש (!) מהמוח של הגוים⁹. ואיפה זה רמוז בתורה? "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" ר"ת חמש כפול חמש כפול חמש, כמה עולה חמש כפול חמש? 25, כפול חמש? 125. (זה עלה בלבי כשהלכנו היום כאן - 'הרובע היהודי המתחדש', ה' כפול ה' כפול ה' זה מאה עשרים וחמש).

אנחנו אומרים 'נשמת כל חי' ביום ירושלים

י. ובכן היום זה **יום ירושלים**, ויש ויכוחים שאין להם סוף, נאמר הלל עם ברכה? בלי ברכה? **אנחנו אומרים 'נשמת כל חי'**, אבל שתדעו שהיום הזה הוא רמוז בתורה, רמוז בדברי חכמים, רמוז בנביאים, רמוז, להפליא אי אפשר להאמין!

"רמז לו שתהא נוחה לכבש לבניו כארבע אמות"

יא. בפרשת ויצא (בראשית כ"ח, י"ג) רש"י אומר על הפסוק: "הארץ אשר אתה שוכב עליה, לך אתננה ולזרעך". כמה **"הארץ אשר אתה שוכב עליה? ארבע אמות**, זה מה שאתה נותן לי? אומר רש"י **"מלמד שקיפל הקב"ה כל ארץ ישראל תחתיו"**. מי שיקרא כפשוטו מה ביני? שיצחק ורביקה וכולם, כל ארץ ישראל התקפלה תחת יעקב אבינו, אז הוא ישן מעל אבותיו, מעל הגוים, ומעל כולם, מעל אנשי כנען... לא יכול להיות, **לרבי יוסף חיים** יש ספר נפלא על האגדות - בן יהודע¹⁰, והוא הסביר על הגמרא (במגילה כ"ט ע"א) שאמרה **עתידינו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל**. איך הם יקבעו? יעופו? איך זה יכול להיות¹¹? אלא הוא הסביר שהכוונה שהרוחניות שיש בכל בתי כנסת או בתי מדרש בחו"ל, כולם יעברו לארץ ישראל¹². וככה הסביר גם מה שנאמר 'קיפל הקב"ה כל ארץ ישראל' - הרוחניות שבארץ ישראל קיפל אותה. עכשיו מה אומר רש"י? **"רמז לו שתהא נוחה לכבש לבניו כארבע אמות שזה מקומו של אדם"** מתי ראינו שנכבשה ארץ ישראל בקלות כארבע אמות? בימי יהושע? לא! בימי יהושע - לקח שבע שנים, שבע שנות כיבוש, שבע שנות חילוק, ובכל זאת נאמר לו (יהושע י"ג, י"א) **"אתה זקנת באת בימים והארץ נשארה הרבה מאד לרשתה"**, אז יהושע לא כבש אותה כארבע אמות. בימי בית שני? היינו אז תחת מלכות פרס, ומפרס ליוון, ומיוון לרומי וכן ע"ז הדרך, כמעט שלא כבשנו¹³. אלא התקיים הפסוק הזה עם פירוש רש"י במלחמת ששת הימים, בששה ימים הספיקו להכפיל את שטח ארץ ישראל פי שלש ואולי יותר! כמו שאמר רש"י: שתהא נוחה לכבש לבניו כארבע אמות. זה מקום ראשון, בפרשת ויצא.

"ורדפו מכם חמש"ה מאה"

יב. מקום שני בפרשת בחוקותי, אתמול קראנו שם (ויקרא כ"ו, ז'-ח): **"ורדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב, ורדפו מכם חמשה מאה, ומאה מכם רבבה ירדפו"**. אתם יודעים מה זה 'חמשה'? ר"ת חיילי מלחמת ששת הימים, 'ורדפו מכם חמשה מאה' - ירדפו, 'ונפלו לחרב', אי אפשר להאמין, פלא פלאים¹⁴! והפסוק אומר ש'ירדפו מכם חמשה מאה' - כי לעומת כל אלה שבאו, זה היה דבר גדול ונורא.

"ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש"

יג. לוי אשכול בזמנו בא לרב כהנמן ראש ישיבת פוניבז', והביא אתו רופא להזדיק לו זריקה אם יתעלף. אמר לו: "כבוד הרב! יש לנו מלחמה קשה מאד עם כל החזיתות, ואנחנו צריכים עזרה, לפי ההשערה שלנו, ח"ו קרוב לשלושים

9. פעם **הגרמנים** התפארו שהם מקבלים הרבה פרס נובל, אבל התברר שזה לא הם, אלא זה היהודים שהתבוללו ביניהם. עובדה שאחרי השואה (בעוה"ר) הגרמנים ירדו. הם חושך ואפילה, מה הם שוים? כלום. שום דבר, **יגיע הזמן שהם יקבלו עונש שלא ישכחו אותו לעולם**.

10. בספר שלו יש הרבה פירושים דרך קבלה, דרך גימטריאות, אבל יש לו ג"כ הסברים בדרך פשוט. הוא היה נותן שיעור כל יום אחרי תפלת שחרית בשלחן ערוך או"ח או יו"ד, היה גומר אותם ועושה סיום. וגם היה לומד אתם עין יעקב, בעלי בתים שואלים, וצריך לענות להם.

11. **האדמו"ר מליובאוויטש** היה אומר: עכשיו אנחנו נמצאים כאן ב-770 - **אֵיִסְטֶרְן פֶּאָרְקוּוּי**, מיד יבוא משיח נלך לארץ ישראל. אם אכלנו כאן מזונות, אז נברך על המחיה בארץ ישראל! איך יהיה? תפס את הדברים כפשוטם, או שואלי אמר את זה בדרך צחות.

12. וזו הסיבה שאשכנזים אומרים: ישיבת סלונים, ישיבת גור, ישיבת ליובאוויטש, למה? אותה השיטה שלמדו בה בחו"ל מעבירים אותה לכאן, זה הרוחניות.

13. הרמב"ם אומר (פ"ה מהלכות בית הבחירה ה"ט"ז) שזה בא אלינו ככה בקלות, בלי כיבוש, ולכן הקדושה של בית שני תופסת. כי כיבוש מבטל כיבוש, אבל יישוב זה אחרת.

14. רק בירושלים נהרגו בעונות ארבע מאות חיילים יותר, בגלל שהאפיפיור שהיה שם היה שונא ישראל, והוא אמר 'ירושלים זה עיר קדושה, לא להשתמש ביריות, להשתמש בחרבות', יום אחד החרב תחזור עליו, הוא לא יברח מזה, 'חרב' אותיות 'ברח' - לא תברח מזה...

למען תספר

מסתלק מן העולם ורואים מישור שמדבר מתוכו. וזו המשנה היתה מדברת. אמרה, אני המשנה מדברת, אתם עושים לי חסד אחרי אלה שנה של גלות וכו' וכו' שאתם לומדים תורה, והלאי והיה לכם מנוח. למחרת ספרו החברים לחבריהם, וכלילה השני (זה היה בחוץ לארץ) שחוגגים את החג יומים! באו עשרה ויותר.

יש רמזים [ללמוד זה], האבן עזרא כתב (שמות י"ט, י"א) שכלילה הזה ליל חג השבועות - ליל מתן תורה לא יכלו ישראל לישון [וכך נצטוו]. למה לא יכלו לישון? אם יש לה מחור פגישה עם בורא עולם - מלך מלכי המלכים, אתה מסגל לישון? אפילו אם אדם יש לו פגישה עם נשיא ארצות הברית, או עם נשיא צ'כוסלובקיה, וכי הוא יכול לישון? מי יודע מה הנשיא ידרש ממנו? אז ישראל היו עירניים כל הלילה. אבל המדרש (שיר השירים רבה פ"א אות כ"ו) אומר אחרת, הוא שואל למה כתוב "והיה קולת וברקים וענן כבד על ההר" (שמות י"ט ט"ז)? כי כליל ערב שבועות ישראל הלכו לישון, נרדמו. והקב"ה אמר: מה נעשה להם? אני לא אתן תורה בגלל הפסילים הישנוניים האלה?! אז היה "קולת וברקים וענן כבד ויחרד כל העם", כמו כלם! עכשו עושים מאה קושא, האבן עזרא והמדרש. אבל באמת האבן עזרא מדבר על פי הפשט [לבאר מה הפונה "והיה וכו'"], והמדרש מדבר על פי המדרש.

ועל פי המדרש הזה כתב המגן אברהם (ר"ס ת"ד) שוהגים להשאיר ערים כליל שבועות, כדי לתקן את מה שעשינו באותו לילה בשנת אלפים ארבע מאות ארבעים ושמונה לבריאת העולם (שזו שנת מתן תורה. וראה בגליון 23, שלמניין השנים הנהוג, מתן תורה היה בשנת 2449 לבריאת העולם) שהלכו לישון, עכשו יושבים ולומדים. אבל הסבירו ללמוד זכות על ישראל, למה הם הלכו לישון? כדי שמחר יתרחשו בשעור, הם שומעים עשרת הדברות. אני יודע בעצמי שאם אני נותן שעור אחרי שישנתי טוב, אני נותן שעור 'על כף', ואם אני נותן שעור ולא ישנתי מספיק, אז הראש שלי מסחרר - "אל תראוני שאני סתרחת ששזפנתי השנה" (ע"פ שה"ש א' ו'). ... השנה התנפלה עלי... הגאון מוילנא היה מיוחד במינו, היה יכול כל יום - במשך עשרים וארבע שעות - לישון רק שעות! וראיתי פעם בעתון שמצאו החוקרים בדרגה, שדי לאדם בשתי שעות שנה ביממה, אבל אין מי שעשה את זה, רק הגר"א בלבד. וגם השעתיים האלה לא היו ביחד, אלא חצי שעה שלש פעמים בלילה, וביום עוד חצי שעה. ופעם אחת נטרד באיו עיר והוסיף עשר דקות שנה על הרגלי, אז פעם אחרת קשהא הגיע לאותה עיר, אמר: אני צריך לתקן מה שעשיתי פעם שעברה, והוא ישן פחות עשר דקות כדי להשלים. (גליון 411 אותיות א', ג' ו', והערה 6, וגליון 260 אות ח'. וכן גליון 14 אותיות א', ג', ד' ו' - ספר השיעור עמוד רמ"א, וגליון 65 אותיות א' - ג', וגליון 162 אות ט"ו).

עוד שבוש וחצי נכנס חג החגים - חג השבועות. ולמה אני קורא לו חג החגים? בגלל שכל המסרה של החגים היא בשביל מתן תורה. בחג פסח נאמר "בהוציאך את העם ממצרים תעבדו את האלקים על ההר הזה" (שמות ג', י"ב). ולמה כתוב "תעבדו"? עם נ"ן סופית, ולא "תעבדו" בלבד? אלא לומר שבפני חמשים יום [אחר יציאת מצרים תגיעו למסרה], גיע חג השבועות. פעם חג השבועות היה פשוט מאד [שאין לו מצוות מיוחדות], רק יש קרבות מיוחדים לחג השבועות. אין מסכת מיוחדת לחג השבועות, יש רק מסכת יום טוב, והיא מדברת על כל יום טוב רגיל, וזו מסכת ביצה. (הראשונים קראו למסכת ביצה "מסכת יום טוב"). אבל במשך הדורות נתוספו כל מיני דברים, הראשונים כתבו אזהרות לחג השבועות, ובאזהרות האלה מונים בהם תרי"ג מצוות. ולא רק הראשונים שלנו - הספרדים, אלא גם הראשונים של אשכנזים, כמו רבי אליהו הנזן שכתב אזהרות (שמוכאים בתוספות בשלשה מקומות. עין תוס' יומא דף ע"א ד"ה דכולי, סוכה דף מ"ט ע"א ד"ה שכל, ב"ב דף קמ"ה ע"ב ד"ה ואין. וע"ע מכות דף ג' ע"ב ד"ה איכא) והוא היה גיסו של רב האי גאון. ועוד לפניו, רב סעדיה גאון כתב אזהרות שמכילים כל תרי"ג מצוות, אבל השפה שלו קשה מאד.

ובדבר הזה נעשה "תחרות" בין האשכנזים לספרדים. לאשכנזים יש פיוט "אקדמות", והוא כתוב בארמית. (כתוב שם בראשי תבות מי חבר אותו - רבי מאיר ברבי יצחק). פעם הייתי קורא אותו (לא בדבור, אלא בשעת הפנאי בין לחש לחזרה הייתי קורא את הפיוט הזה). והספרדים גם כן עשו משהו בארמית "מלכא שלים הורמן דעושנין", והוא בארמית יפה מאד, וגם עם משקל. כתב אותו רבי משה זפתא [ראה במדור ידע תדע], הוא כתב הרבה מאד פיוטים. יש לו כמה פיוטים להושענא רבה, ושם הוא מדבר בעברית, אבל כאן בשבועות יש לו פיוט בארמית. (ומי קורא אותו? אחד מני אלה. רבי שמואל עידאן זצ"ל היה קורא אותו, ולמד לנו את הפנינה שלו).

בערב שבועות צריכים גם כן להתכונן ללמוד של הלילה, מי שיש לו כח, ישאר ללמוד כל הלילה כלו, ובתנאי שלא יפסיד את התפלות. אם אדם עשה למד של כל הלילה, ואחר כך בזמן התפלה "ראשון עליך כפרמל ודלת ראשון כפרמל" (שיר השירים ו', ו'). ... זה לא בסדר. התפלה היא עקרת יותר מכל הלמודים האלה. וימאפה מצאנו את הלמוד הזה? אין לו מקור לא בגמרא ולא במדרש. בזהר (פרשת אמור דף צ"ח ע"א) כתוב שככה נהגו "חסידי קדמאי". מתי התחילו בו למעשה? בימי מרן [הבית יוסף]. הוא הראשון שבזמנו התחילו את הדבר הזה כמו שמעיד בעל שני לוחות הברית [השל"ה] (בתחלת מסכת שבועות) שמצא כתב יד של רבי שלמה אלקבץ בעל לכה דודי, ומספר שם שכלילה הראשון היו לומדים ולא היה להם מנוח, היו רק שבעה אנשים. ומרן היה מדבר מתוך הגרון, פתאום פאלו הוא

ידע תדע

ב. לשם קרא לזות קרי כי יצא מסנה דוד שרזה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות (ברכות דף עמוד ב'). והפלה "זות" זה לשון וזתה, שאתה לנין שכתב ספר תהלים שהוא מרזה את העולם. העולם לא ידעים כמה ספר התהלים הוא מיוחד. היה אחד שכתב: "כל שלושים מצבי הנפש נמצאים בתהלים". מהשקפה הכי גדולה עד הדקאון הכי גדולה, כי הכל יש בתהלים. אם יש לאדם דקאון יש לו מזמור ששדבר על זה ומשחרר אותו, ואם יש לו שמחה ורוצה לקדש אז יש לו מזמור על זה, וגם במצבי הבעים. (גליון 65 אותיות כ"ה וכו').

א. קשמן החיד"א (בהקדמה לזיוקן ליל שבועות, נדפס בארצות הרב חיד"א סי' י"א) סופר את הרמ"ז (רבי משה זכות), אומר: "מרגניתא... דבמזל"א תליא". מה זה במזל"א? כשהרמ"ז מכתב הערות על הזר הוא כותב "סוף" - "משה זכות לי נראה". והוא היה חזק בשכלו וזקן בפשט. יש לו סוף של המשנה בשם "קול הקדוש". זה לקח מהפסוק "כל הקדוש וכל הקדוש" (נבאשית ד' י"ט). במקום "כל הקדוש" - "קול הקדוש". הקדוש ראשי תבות הרב משה זכות, והוא חי תשעים שנה ויותר. (גליון 411 הערה 2).

ונגדל חנואל עד "יקבי המלך"

שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות
הגאון הגדול רבי חנואל הכהן שליט"א
ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברביה

להכיר את העני

(מתוך הספר החדש "שמחת התורה" חומש ויקרא)

וכי ימוך אחיק ומטה ידו עמך והחזקתו גר ויתושב וחי עמך (ויקרא כ"ה, ל"ה).

אין לה' מעצור להושיע

יש לשאול, הרי המלה "עמך" לכאורה מיותרת, היה די לומר: "וכי ימוך אחיק ומטה ידו" וכן בהמשך נאמר: "וכי ימוך אחיק עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד" (שם פסוק ל"ט), מדוע הוסיפה התורה ואמרה "עמך", די לומר: "וכי ימוך אחיק ונמכר לך"?

רבנו יוסף חיים ע"ה עומד על שאלות אלו, ומשיב על פי מעשה. אדם אחד היה סוחר עשיר רציני שהצליח האריה לו פנים, אך שנה באה שנה חולפת וגלגל הוא שחוזר בעולם, הוא החל להפסיד, בהתחלה בעסקה אחת קטנה, לאחר מכן בעוד עסקה, פתאום אחת מהאניות שברשותו טבעה בים, וקבל עוד כמה מכות כואבות ומשונות. לא עבר זמן רב וכבר ירד מנקסיו ונהפך לבעל חובות גדול. אדם רגיל היה נכנס לדכאון ולעצבות, אבל אותו סוחר היה בעל בטחון בקדוש ברוך הוא, המשיך ללכת בשמחה כאלו לא קרה כלום, אפילו רב חבריו ומכריו לא ידעו על ההפסדים שלו. אשתו שייעה היטב את מצבם הכלכלי, אמרה לו: "מה אתה אוכל ושזותה כאלו כלום לא קרה? השתבשה עליך דעתך? תכף יגיע זמן פרעון החובות, וכשלא יהיה לך לשלם יקחו אותך לבית הסהר!". אך הסוחר נשאר בשלו. אמר לה: "כבר אמר ה'ונתן בן שאול: 'כי אין לה' מעצור להושיע ברב או במעט' (שמואל א' י"ד, ו). 'ישועת ה' כפרך עין! אין לך ממה לפחד! נתפלל שבעזרת ה' עד זמן הפרעון כבר נעלה שוב על דרך המלך".

נענה בסרוב

ערב שבת אחת יצא הסוחר לקנות חלות ויין לשבת, אך כשהגיע לשלם, נוכח לדעת שאין ברשותו מספיק כסף. חזר לבית, חפש וחפש, אך לא מצא כלום, לא נותר לו כסף אפילו לחלות ויין לשבת. חשב מה לעשות, עד שהחליט ללוות משכנו העשיר חמשים דינרים, כך יוכל לשלם גם את הקניות שקנה במכירת המשך השבוע. הרי כבר אמרו חז"ל (בבבא דף ט"ו ע"ב), אמר להם הקדוש ברוך הוא לישאל: בני, לוו עלי וקדשו קדשת היום והאמינו בי, ואני פורע.

ממחשבה למעשה, נגש לשכנו ובקש: "אתה יכול בבקשה להלוות לי חמשים דינרים? אין לך מה לדאג, בעזרת ה' כבר ביום ראשון אחזיר לך". שמע השכן את הבקשה ואמר: "מאד הייתי רוצה לעזור לך, אבל אין עלי אפילו דינר אחד". טים את דבריו, הסתובב, נכנס לביתו ואמר לאשתו: "השכן הזה שחשבו שהוא אדם טוב, הוא רמאי ושרקן, אין יתכן שרק עכשיו בזמן מנחה הוא נזכר ללוות כסף לקניות לשבת? איפה הוא היה עד עכשיו? למה לא הלך לקנות בבקר? ואם באמת הוא ירד מנקסיו, איך הוא כך שמח ומחזיק? אין זאת אלא שהוא עושה את עצמו כעני, בשביל להפטר ממסי הקהלה משמיתים על העשירים! אני לא מאמין לו!" שמעה האשה את דבריו ואמרה: "אולי הוא באמת ירד

מנקסיו, ובגלל שלא היה לו נעים בא רק עכשיו?". השיב השכן: "את רוצה עוד ראייה? אם באמת הוא ירד מנקסיו, איך הוא אמר לי שיפרע את ההלוואה ביום ראשון? מהיכן ישיג סכום כזה כבר ביום ראשון? לא ידוע לי שהוא עובד בשבת...". "אם כך אתה צודק, כנראה שהוא רמאי", השיבה.

קרן הצבי?

ימים בודדים עברו על הסוחר המאמין, ושוב ההצלחה האריה לו פנים, במספר ימים בודדים הצליח להחזיר את כל עשרו ולעלות על דרך המלך. שכנו שלא הסכים להלוות לו החל לרדת מנקסיו, עוד עסקה כושלת ועוד עסקה כושלת, עד שלבסוף הצרך אף הוא ללוות חמשים דינרים לצרכי שבת. נגש לחנות של חברו הסוחר המאמין, אך החנות כבר הייתה סגורה. מהר לביתו, ואכן ראה את שכנו יחד עם בנו בכניסה לביתם מתארגנים לשבת. נגש אליו ובקש: "אתה יכול להלוות לי חמשים דינר ואחזיר לך ביום ראשון?". ענה העשיר: "בשמחה, אין שום בעיה". הכניס ידו לכיסו והושיט לשכנו את הסכום המבוקש.

בן העשיר שהביט במתרחש, המתין שהשכן יסוב על עקביו ומיד אמר לאביו: "הנחת מעותיך על קרן הצבי? אתה באמת חושב שהוא יחזיר לך ביום ראשון? ובכלל, מי בא לבקש בשעה כזו מאחרת כסף לשבת, אני בטוח שהוא שרקן! הוא רק עושה את עצמו עניו".

הביט העשיר בפני בנו ואמר: "דע לך, לפני חדש גם אני הייתי באותו מצב, נגשתי אליו ובקשתי שילוח לי חמשים דינר, ואף הוספתי ואמרתי לו שבעזרת ה' ביום ראשון אחזיר לו, לא ששקרת, פשוט בטחתי בקדוש ברוך הוא שזמן לי עסקה טובה שארויח בה סכום כזה. כמו שאני לא שקרת, ודאי אף הוא אינו משקר..."

צרות של עשירים...

על פי זה באר רבנו יוסף חיים, שההבה פעמים אפלו עשירים עוברים קשיים בפרנסה, פתאום צריכים כסף מזמן ואין להם, או שיש להם בעיות אחרות, וכל כך למה? בשביל שיעזרו בצער האחר ויבינו ללב. פעמים רבות שמענו על עשירים שהצרכו לקחת הלוואות ענק, עם רביות על גבי רביות. עשה להם ה' כך, כדי שיבינו ללב שאר הצבור, שכאשר יבוא אדם ויבקש הלוואה, לא ישילו עליו רבית גדולה אלא יבינו כמה הרבית קשה, לכן הדגיש הכתוב ואמר: "וכי ימוך אחיק ומטה ידו עמך", "וכי ימוך אחיק עמך ונמכר לך", לומר לאדם, תזכר בזמן שאתה בעצמך הרבית באותו מצב, כמה רצית שיעזרו לך, כמה רצית שיעזרו עליך, לפי זה תרחם על האחר.

הרגשת השני

מספר על הגאון רבי אליהו חיים מייז'צ'ל, רבה הראשי של העיר "לודז'" שבפולין, שבכל חרף היה מחלק לבני הקהלה עצים להסקת הבית, וכן בגדי חרף עבים במיוחד. לשם כך, נאלץ הרב להסתובב בין דלתות העשירים, ולהתרים אותם למצווה חשובה זו.

לילה אחד הלך הרב לבקש תרומה מעשיר מסים. דפק בדלת, ואכן העשיר בכבודו ובעצמו פתח את הדלת. העשיר שכבר היה עם חלוק השינה העבה שלו, הציע לרב שיכנס לבית, שיתחמם מחם התנור, אך הרב סרב ואמר: "אל תדאג, אני כבר מסים את דברי". לאחר שהסביר הרב את מטרת בואו בעניני הצדקה, נעתר העשיר לבקשת הרב ואמר: "מחר בבקר לאחר התפלה, אתן לרב את מלוא הסכום". שמח הרב וחזר לביתו.

למחרת בבקר, בסיום תפלת שחרית, נגש העשיר לרב, בידו צ'ק על הסכום הדרוש, ובפיו שאלה: "מחילה, כבוד הרב, אבל יש לי שאלה שמטרידה אותי. הבקר קמתי מצנן. הרב יודע למה? בגלל שאתמול הצרכתי לעמוד עם כבוד בחוץ ולא לישב ליד תנור החמים. מדוע כשבקשתי מהרב שיכנס הרב לא הסכים? היה מאד קר בחוץ?".

השיב הרב: "אתה תמיד נמצא בתוך הבית, בחם, אלו הייתי נכנס לביתך והייתי מבקש שתתרום, לא היית תורם תרומה גדולה כמו שתרמת. רצית שתרגיש קצת מה זה קר, שתרגיש איך זה לחיות בבית בלי חמום ובלי בגדים ראוים, ובאמת לאחר שהרגשתי, ברוך ה' הרמת תרומה הגונה כיד ה' הטובה עליך". לפעמים צריך להרגיש מה שהשני מרגיש, בשביל לעזור לו.

יהי רצון שה' יתברך יזכה אותנו להיות תמיד מן הגוהלים ולא מן המקבלים, ושיזכר לביתא משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

שימו לב, קו בית נאמן המחודש

שלוחה 1 - שיעורים שלא פורסמו במרן.	שלוחה 5 - השיעור השבועי של מרן הראשון לציון.
שלוחה 2 - הספרים מההלכות, מהשבעה ומהשלששים.	שלוחה 6 - שיעורים מרבני מוסדות חכמת רחמים.
שלוחה 3 - סיפורים ממאמנים, ניתן לשבוע ולהקליט.	שלוחה 7 - תרומות למוסדות.
שלוחה 4 - מיזם הפרק היומי.	שלוחה 8 - הודעות מערכת.

מי שיש לו אפשרות להקליט הספרים מהעצרות ברחבי הארץ, נא יקליט בשלוחה 31 ואנחנו נעביר לשלוחה הרלוונטית.

פתיל תכלית, מצוות ציצית בשלמות!

מרן ראש הישיבה שליט"א:

...כיון שהתכלית הזאת קרוב לודאי שזאת התכלית המקורית, ע"פ כל הבחינות ורמחקרים שעשו, לכן כדאי אדם ללבוש תכלית". (מתוך שייעור)

עוד אין לך תכלית? הקבלה ליד חיים וקסל סמסור!

הקבלה ליד חיים וקסל סמסור!
0799-1000-65
זוכרתם...
החיים - חיים - חיים

הופיע • הופיע • הופיע

בחסדי ה' יתברך עלינו יצא הקונטרס

רועה נאמן

אודות ההגות, אמרתיו, מידותיו, חכמתו ומורו של מרן ראש הישיבה הגדולה מאדו זצוק"ל משובח בסיפורים, הנחיות, אמרות, ומניין קדוש ומד על מרן זצוק"ל

ניתן להשיג את הקונטרס בסל: 050-775-0022 בין השעות 08:00-22:00 או לשלוח הודעת ווטסאפ בכל שעות היום

אפשרות לשלוח לכל חלקי הארץ!

הכסף שלהם, קיבלנו שטחים, קיבלנו נפט, קיבלנו הכל.

כי תאמר בלבבך, לא תירא מהם, כאשר דבר – תשכ"ז

טו. ויש עוד פסוק אחר בפרשת עקב (דברים ז', י"ז-י"ח): "כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם. לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה ה' אלוֹקֶיךָ לפרעה ולכל מצרים". **כי תאמר בלבבך** – גימטריא שבע מאות עשרים ושבע – זה **תשכ"ז**, מתי אתה אומר? בתשכ"ז. **'לא תירא מהם'** – שוב פעם גימטריא

שבע מאות עשרים ושבע. ואח"כ בסוף הפרשה כתוב (י"א, כ"ה): "לא יתיצב איש בפניכם, פחדכם ומוראכם יתן ה' אלקיכם על פני כל הארץ, אשר תדרכו בה, כאשר דבר לכם", **'כאשר דבר'** – זה שוב פעם גימטריא **תשכ"ז** בדיוק!¹⁹ הפסוק אומר לנו שבשנת תשכ"ז 'תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני' – יש מלחמה בלבנון, בעירק, במצרים, בירדן, איך נוכל לעמוד בזה? **'לא תירא מהם' הקב"ה ייתן לכם 'פחדכם ומוראכם' – אחרי ששת הימים היה ילד יהודי עובר בחברון, ערבים מפחד סוגרים את התריסים שלהם, אבל אנחנו נתנו להם יותר מדאי חופש והתרפסנו בפניהם וזו היתה טעות שלנו.**

אל תחכה לאוייב, אלא תצא לקראתו

טז. אח"כ יש עוד פסוק יותר נפלא מזה בפרשת כי-תצא (דברים כ"א, י'), כתוב שם: "כי תצא למלחמה על

19. כל אחד יקח מחשב אח"כ יבדוק, בדיוק תשכ"ז! לא מספר קטן, לא עם הכולל, לא עם האותיות ולא עם התיבות. בדיוק שבע מאות עשרים ושבע!

אוייבך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שבי", אומר בעל הטורים (שם) שהתורה מלמדת אותנו כלל, במלחמה אל תחכה עד שהאוייב יבוא, אלא אתה תצא אליו, אם אתה תצא – ואז 'ונתנו בידך', אם הוא יבוא – יחריב את הארץ, וזה ההבדל בין ששת הימים למלחמת כיפור, במלחמת כיפור ישבנו בחיבוק ידים עד שהם באו, ובנסי נסים ניצלנו, וכמה חיילים הלכו, סאדאת ימ"ש אמר: השמדתי להם דור שלם, הכחדתי להם דור שלם! התורה אומרת אל תעשה ככה! אתה תצא, ומה תקבל כשאתה יוצא למלחמה? **'כי תצא למלחמה'** – ר"ת כחל, מקבלים את

ספר תורה לכבוד הסבא קדישא

במלאת 66 שנים לפטירתו של עטרת ראשנו
הסבא קדישא המקובל האלוקי מרן הגאון

רבי **רחמים חי חויתה הכהן** זצוק"ל
הרב הראשי וראב"ד ג'רבא אשר הארץ האירה מכבודו

מוסדותיו הקדושים יוצאים בכתיבת ספר תורה לכבודו
ולזכות כל עמ"י ולקירוב הגאולה בחסד ורחמים
הספר יוכנס בל"נ לביתו ובית מדרשו
באדמת הקודש ברכיה לקראת יום הילולתו

כל הקודם
זוכה

זכות פרשה
₪ 10,000

זכות עמוד
₪ 2,600

זכות אות
₪ 18

התרומה מוכרת לצרכי מס | ניתן לפרוס עד 10 חשלושים | תורם עמוד/פרשה יקבל תעודת הוקרה מפוארת

בית נאמן

בעמדות
נדרים פלוס

או בהודעה ל-
08-6727523

חייגו **9105***

כי בילדותו הוא למד תורה וגמרא, ואפילו שהתרחק והתרחק, עדיין נשאר בלבו עוד קצת מההגיון היהודי. אבל היום ה' ירחם אין כלום, כולם מפחדים מאובמה, "כנוע עצי יער מפני רוח" (ע"פ ישעיה ז', ב.). אבל גם זה שלא נפחד מהא"ם כתוב בתורה. איפה כתוב בתורה? בסוף פרשת דברים (דברים ג', כ"ב) - "לא תיר-אום כי ה' אלהיכם הוא הנלחם לכם" - "לא תירא מהא"ם"... תתעלם מהפחדים האלה, הם כולם אפס, יום אחד מכולם לא ישאר פליט ושריד, ועם ישראל ישאר לעולם על אפם ועל חמתם, כמה שניסו להלחם בישראל, שום דבר לא עזר.

הכותל. מתי קיבלנו את הכותל? 'איביך' (אויביך - כתובה בתורה בלי וי"ו) - זה גימט' ארבעים ושלש, ארבעים ושלשה יום לעומר - זה היום הזה. אז 'כי תצא למלחמה' - זה כתל, ומתי? 'על איביך' - ביום מ"ג לעומר אתה מקבל את הכותל המערבי.

"ויהודה לעולם תושב וירושלים לדור ודור"

יז. ויש עוד פסוק ששמעתי מאבא ע"ה, פעם קראנו פרשת ויגש (אחרי ששת הימים כמובן) ובהפטרה בפסוק האחרון כתוב (יחזקאל ל"ז, כ"ח): "וידעו הגוים

כי אני ה' מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם". במלה 'מקדש' יש מחלוקת הרמב"ם ורש"י. רש"י אומר שהכוונה לבית המקדש בלבד, והרמב"ם אומר (פירוש המשנה ראש השנה פ"ד מ"א, סוכה פ"גמ"ב) מקדש פירושו כל ירושלים.²⁰ ואבא הסביר²¹ ככה: שכל הגוים ידעו שאני מקדש את ישראל בהיות מקדשי כאשר ירושלים תשאר בתוכם לעולם. כל פעם עושים לנו כאב ראש: "תחזירו את ירושלים", פעם אובמה, פעם האו"ם, פעם צרפת, פעם אנגליה. הגיע הזמן שעל אפם ועל חמתם ירושלים תישאר בתוכנו לעולם! התורה מלמדת אותנו: תצפצפו על האו"ם! פעם בן-גוריון אמר 'או"ם שמום', למה אמר ככה?

²⁰. ירושלים העתיקה כמובן. לפי דעת הרמב"ם בירושלים העתיקה יכולים לתקוע בשופר גם בשבת למשל, ככה הוא סובר 'תוקעים במקדש' - ירושלים כולה נקראת מקדש.²¹ ואבא לא היה רגיל להסביר [פסוקי ההפטרה], רק לעיתים רחוקות.

כולנו חייבים שמירה בזמן הזה!

שערי רפואה שלמה שערי ברכה והצלחה

ביום חג השבועות בפרוס אילת השחר -
המסמלת את גאולתם של ישראל - את כנפיה,

אחרי עמל לילה שלם בתורה מתוך קדושה ושהרה וכהנה לקבלת התורה, לפני שנקרא על מעמד מתן תורה בהר סיני שנתרפאו בו כל החולים, ברגעים עטורי הוד אלו מתעוררים אותם השפעות שהיו אז וקול השופר הולך וחזק,

יאצילו ויעתירו רבני הישיבה על כל התורמים

והמסייעים למוסדותינו הקדושים בהקמת התורה והפצתה בכל אתר ואתר.

למסירת שמות: 52 ש"ח לנפש

חייגו או שלחו הודעה: 08-6727523

וכן בעמדות "נדרים פלוס"

ברוך אשר יקים את התורה הזאת

חנה
אנשי
24 שעות
כב קווי

